

OBČINA BREŽICE

Občina Brežice je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,01, ki se znotraj regije uvršča na 3. mesto med šestimi posavskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižjem prirastu prebivalstva, višjem deležu starejšega prebivalstva (80 let in več) in nižjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj).

Občina Brežice se **statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 16 od 37 spremljanih kazalnikov**, s katerimi smo v publikaciji Zdravje v občini **2023** ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v štirih kazalnikih, in sicer:

- **osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)** – Brežice 11,9 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- **presejanost v Programu DORA** – Brežice 80,4 % (Slovenija 78,0 %), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več)** – Brežice 1,2 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- **hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa** – Brežice 0,4 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za sedem opazovanih kazalnikov, in sicer:

- **skupni prirast prebivalstva** – Brežice –1,7 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- **prekomerna prehranjenost otrok** – Brežice 32,2 % (Slovenija 28,7 %);
- **prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji** – Brežice 12,8 % (Slovenija 8,5 %);
- **odzivnost v Program Sviti** – Brežice 58,1 % (Slovenija 63,4 %);
- **presejanost v Programu Zora** – Brežice 70,2 % (Slovenija 71,7 %), kazalnik narašča;
- **bolniška odsotnost** – Brežice 22,6 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- **hospitalizacije zaradi zlomov kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več)** – Brežice 9,4 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 6,4 na 1.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

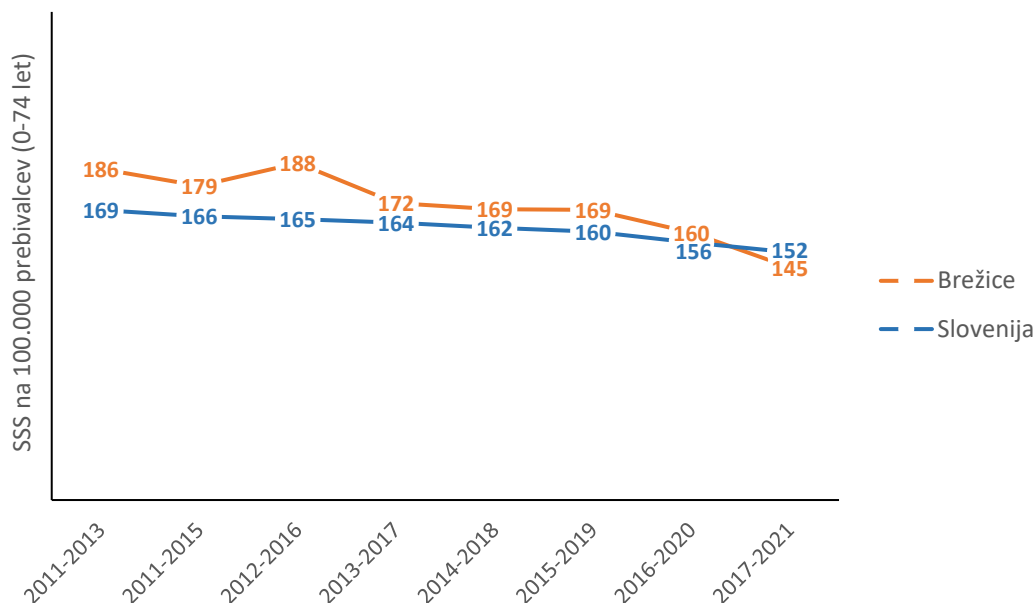
Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v petih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- **starejše prebivalstvo (nad 80 let)** – Brežice 6,0 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- **prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni** – Brežice 5,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev);
- **prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka** – Brežice 24,8 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- **prejemniki zdravil proti strjevanju krvi** – Brežice 13,3 na 100 prebivalcev (Slovenija 11,9 na 100 prebivalcev);
- **hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let)** – Brežice 3,3 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 na 1.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja delovne aktivnosti narašča;
- stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah upada;
- delež pomoči na domu narašča;
- stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) upada.



Slika 33. Občina Brežice – Starostno standardizirana stopnja (SSS) umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0-74 let) na 100.000 prebivalcev. Vir: Zdravje v občini (<http://obcine.nijz.si/>)

Neugoden trend:

- stopnja novih primerov raka pljuč narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Brežice so v prihodnjih letih ključni **splošni ukrepi promocije zdravja**, z dodatno pozornostjo na:

- skrbi za gibanje in zdravo prehrano otrok in odraslih (prekomerna prehranjenost otrok);
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- zmanjševanju rabe tobačnih in povezanih izdelkov ter spodbujanju nekajenja;
- izboljšanju prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola,
- ukrepih za preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih;
- udeležbi v presejalnih programih (predvsem Programa Svit in Zora) .



BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO IZOBRAŽENI ODRASLI

(Oš ali manj)^{25-64 let}

11,9 %

SLO: 12,7 %



PRESEJANOST V PROGRAMU DORA

80,4 %

SLO: 78,0 %



BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLJIVE

ALKOHOLU^{15 let in več}

1,2

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 1,7



KLOPNI MENINGOENCEFALITIS

0,4

hospitalizacij na 100.000 prebivalcev

SLO: 7,3



SLABŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA

-1,7 ‰

SLO: -0,9 ‰

PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI

12,8 %

SLO: 8,5 %

PREKOMERNA PREHRANJENOST OSNOVNOŠOLSKIH OTROK

32,2 %

SLO: 28,7 %

ODZIVNOST V PROGRAM SVIT

58,1 %

SLO: 63,4 %

PRESEJANOST V PROGRAMU ZORA

70,2 %

SLO: 71,7 %



BOLNIŠKA ODSOTNOST

22,6 dni

SLO: 19,4 dni



ZLOMI KOLKA PRI STAREJŠIH PREBIVALCIH^{65 let in več}

9,4

hospitalizacij na 1.000 prebivalcev

SLO: 6,4



NEUGODEN TREND

NOVI PRIMERI RAKA PLJUČ



PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Skrb za gibanje in zdravo prehrano otrok in odraslih (prekomerna prehranjenost otrok)
- Krepitev zdravja zaposlenih (in zniževanje bolniškega staleža)
- Izboljšanje prometne varnosti
- Zmanjševanje rabe tobačnih in povezanih izdelkov ter spodbujanje nekajenja
- Padci pri starejših prebivalcih
- Udeležba v presejalnih programih (predvsem Programa Svit in Zora)

↑↓ rdeča puščica prikazuje neugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

↑↓ zelena puščica prikazuje ugodno gibanje kazalnika skozi leta (statistično značilen trend)

Vir: Zdravje v občini
<https://obcine.nijz.si/>